

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2013/0034-3

Dato: 27.02.2013

Svar på høring - NOU 2013:3 Pensjonslovene og folketrygdreformen III

1 Innledning

Konkurransetilsynet viser til Finansdepartementets brev 11. januar 2013 hvor Banklovkomisjonens utredning om overgangsordning mellom eksisterende ytelsespensjonsordninger og ny tjenestepensjonslov (NOU 2013: 3) sendes på høring. Konkurransetilsynet fremmer med dette sine merknader til Banklovkomisjonens utredning.

Konkurransetilsynets merknader gjelder lovforslagets betydning for adgangen til å flytte pensjonsordninger over til ny tilbyder. Konkurransetilsynet viser til at Banklovkomisjonen i utredningens punkt 10.1.1 foreslår at allerede opptjente pensjonsrettigheter i ytelsespensjonsordningen – som er vernet etter Grunnloven § 97 – overføres til og videreføres i ny pensjonsordning etter tjenestepensjonsloven. Det er ikke fremlagt konkrete forslag om regler for flytting av pensjonsordninger i denne omgang, men Banklovkomisjonen legger i punkt 10.4 til grunn at forsikringsvirksomhetsloven¹ kapittel 11 om flytting senere må tilpasses tjenestepensjonslovens modell med "gamle" og "nye" rettigheter. Banklovkomisjonen angir ikke når dette skal skje utover at arbeidet skal påbegynnes etter at arbeidet med foreliggende utredning er over. Ettersom problemstillinger knyttet til flytting drøftes i foreliggende utredning, finner Konkurransetilsynet anledning til å fremme sine merknader vedrørende dette.

2 Konkurransetilsynets merknader

Konkurransetilsynet er – i likhet med medlemmet Kristin Diserud Mildal² – bekymret for hvilken betydning Banklovkomisjonens forslag om sammenkobling av opptjente rettigheter i ytelsespensjonsordningen med ny opptjening i pensjonsordning etter tjenestepensjonsloven vil kunne få for konkurransen.

Det har i de senere år vært et økende problem at enkelte pensjonsinnretninger har gjort for lave avsetninger med det resultat at premiereservene er underreservert i forhold til fremtidige pensjonsforpliktelser. Kunder som i dag har en underreservert pensjonsordning er normalt uinteressante for konkurrerende tilbydere og er i praksis låst til sin nåværende tilbyder. Dersom "gammel" ytelsespensjonsbeholdning og "ny" tjenestepensjonsordning sammenkobles slik at en aktør

¹ Lov av 10. juni 2006 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven)

² Se særmerknad på utredningen side 106

som ønsker å tilby tjenstepensjonsordning etter tjenstepensjonsloven til kunder med opptjente rettigheter i en underreservert ytelsespensjonsordning samtidig er forpliktet til å overta ansvar og risiko for opptrapping av premiereserven, vil det fremdeles kunne være lite interessant å tilby tjenstepensjonsordning til slike kunder. Avhengig av Banklovkommisjonens forslag til endring av flyttereglene i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 11 vil disse kundene i fremtiden kunne forbli låst til sin nåværende leverandør også hva gjelder ny opptjening etter tjenstepensjonsloven.

Dersom dagens innlåsingseffekt videreføres til også å omfatte tjenstepensjon etter tjenstepensjonsloven, vil dette innebære at det blir færre kunder å konkurrere om å tilby pensjonsordning til, noe som vil kunne svekke konkurransen mellom eksisterende aktører på tjenstepensjonsmarkedet ytterligere. Et lavere antall "frie" kunder å konkurrere om vil dessuten kunne gjøre det vanskeligere for nye aktører å etablere seg og tilby tjenstepensjon i samsvar med tjenstepensjonslovens nye modeller.

Konkurransen om å tilby ytelsespensjonsordning til private har vært lav de siste årene, blant annet grunnet de problemer ytelsespensjonsmodellen har opplevd. Slik Konkurransetilsynet ser det er innføringen av ny tjenstepensjonslov en anledning til å legge til rette for økt konkurranse i fremtiden, i det minste for den delen av pensjonsopptjeningen som skjer etter tjenstepensjonsloven. Konkurransetilsynet er derfor opptatt av at innføringen av ny tjenstepensjonslov, med tilhørende endringer i annet regelverk, ikke viderefører eller forverrer den nåværende konkurransesituasjonen. Konkurransetilsynet understreker derfor betydningen av at Banklovkommisjonen nå utformer forslag som sikrer en reell flytteadgang og gjennom dette legger til rette for virksom konkurranse.

Med hilsen

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

Sigurd Olsen Granli
rådgiver

Kopi til: